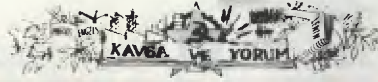
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Karkêren hemû
welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

DİSK'li sendikacılarla ve
tüm tutuklularla en geniş
dayanışmayı
sağlayalım!

Yıl:8, Sayı:183
11 Ocak 1982

DİSK yön ticileri ve tüm tutuklularla dayanışmay yükseltelim

Emine Engin

Devrimci öğretmenler aydınlık fikirleri toplumun en ücra köşelerine kadar, hem de genç kafalar aracılığıyla iletirler. TÖB-DER resmen kapatıldı ama yurt çapındaki gerçek örgütlenme, fikir iletişim ağı yaşıyor. Genel olarak baskılar, TÖB-DER'in 50 yöneticisinin ağır hapis cezasına çarptırılması, öğretmenlerimizin gerçek örgütlenmeleri içinde, demokratik savaşıma daha büyük bir hırsla katılmalarından başka bir sonuç vermez!

TÖB-DER davası sonuçlanırken, DİSK davası başladı. Dava "savaş hükümleri" uyarınca yürütülüyor. Dünya demokratik kamuoyunun, özellikle dünya işçi ve sendikal hareketinin yakından izlediği davaya, yabancı gözlemcilerin katılımını azaltmak için ilk celse noel gününe kondu. Yine de, milyonları doğrudan temsil eden 6 yabancı gözlemci katıldı.

Dava Avrupa'da hem burjuva, hem işçi basınında çok geniş yankı yaptı. Bütün büyük gazeteler uzun uzun haberi aktardılar. İşçi basınında doğal olarak özel bir yer tuttu. Örneğin, Britanya Komünist Partisi'nin günlük gazetesi *Morning Star,* başyazısını DİSK davasına ayırdı. Oniki Eylül'den beri faşist generaller cuntasının işçi sınıfının, emekçi halkın örgütlerine saldırmakla uğraştığını yazdı. Tüm dünya sendikalarının dayanışmasını dile getirdi.

Fransız Komünist Partisi ve CGT, Paris'de dayanışma yürüyüşü yaptılar. Ayrıca Evren'e ve yerel elçiliklere çok çeşitli örgütlerden ve kişilerden protesto mektupları yağıyor.

Bir yandan DİSK davası sürerken, öte yandan işçi ücretlerine gelecek zam saptandı! Bu saptamaya göre, birinci yıl (1981) yüzde 15+4000 brüt, ikinci yıl yüzde 25 brüt artış olacakmış. Bu "artışlar", "resmi" enflasyon oranları doğru kabul edilirse, yani en iyimser yanaşımla, ücretlerin 1980 düzeyinde dondurulması demektir. Kaldı ki, gerçek enflasyon oranının "resmi" orandan çok daha fazla olduğunu Türk-İş yöneticileri bile söylediler. Türk-İş'in genel kurulu yaklaştığı için, yönetim bu aralarda bazı gerçekleri dile getirmek zorunda kalıyor.

İşçi sınıfıyla ilgisi olmayan Yüksek Hakemler Kurulu'nun ücret "zamlarını" saptamasıyla, DİSK davasının denk gelmesi, faşist cuntanın varlık nedenini sergilemesi bakımından anlamlı oldu. Toplumun en geri kesimlerinin kafasında bile, tutuklamalarla, baskılarla, devrimci sendikaların, demokratik örgütlerin yasaklanmasıyla vb., faşist cuntanın emekçinin ekmeğine düşmanlığı arasında somut bağ kuruldu.

Tam da bu sırada, *Tercüman*'da Nazlı Ilıcak yazısında Ceza Kanunu'nun 141. maddesini aktararak, bilmeden halkın düşünce sürecine katkı yaptı. Madde, "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye..." diye gidiyor. "Bir sosyal sınıfın tahakkümü", verilen ücret zamlarından, DİSK yöneticilerinin yargılanmasına kadar her açıdan bu kadar açıkken, maddenin *Tercüman*'da aktarılması yararlı oldu.

Aynı köşede 146. madde de aktarılmış. Bu artık hepten komedi işlevi görüyor. Bu maddeye göre, Anayasa'yı kaldırmaya, çiğnemeye, Meclis'i kaldırmaya engellemeye kalkışanlar idamla yargılanıyor. Yani, bu maddeye göre faşist cuntanın kendisi idamlık iken onun savcıları, DİSK'i Anayasa'yı çiğnemekle vb. "suçluyorlar"! Bunun Batı'da büyük ters etki yapacağını gören Ilıcak gerçekte 146. maddeyi aktarırken, ince bir biçimde cuntaya uyarı yapıyor.

Faşizm DİSK yöneticilerinin şahsında, işçi sınıfımızın sendikal haklarına ve değerli devrimci geleneklerine saldırıyor. Bu suçunun cezası verilecektir. Tanklarla gelenler devrimle gidecektir!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:183
11 Ocak 1982

Masrafı: 50p. ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazısma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Kıbrıs'da sömürgeci zulme karşı

Değerli yoldaşlar,

Göndermiş olduğunuz gazeteler elime geçti. Ne kadar memnun olduğumu bilemezsiniz.

Geçen aylar içinde, Güney ile Kuzey arasında örülen sınırdan 20-25 mil uzakta bir köyde oturmakta olan bir aileye ziyarete gittim ve uzunca süre kaldım. Gördüklerimi, duyduklarımı anlatacağım.

Köyün askeri konumu çok önemlidir. 1974 öncesinde Rum ve Türk askeri birliklerince yoğun şekilde kullanılıyordu. Sonra Rumlar terketti. Şimdi Türk birlikleri bulunuyor. Tank ve piyade birlikleri tarafından kullanılıyor.

Köy düz bir ova üzerinde kuruludur. Güney Kıbrıs'ın Trodos dağlarına bakmaktadır ve bu dağlarda da Rum birlikleri üstlenmiştir. Tank birlikleri ovanın gerisindeki çukur bölgede üstlenmektedir. Her onbeş günde bir de, sivil yerleşim yerlerinde konaklamakta olan piyade birlikleri ile birlikte ortak tatbikatlar düzenleyerek Rum birliklerine gövde gösterisi yapıyorlar.

Halk olayları kaygı ile izliyor. Asker aleyhinde dedikodular günden güne yayılıyor.

Olaylar gösteriyor ki, Kıbrıs'daki işgalci sömürgeci Türk ordusuna karşı tepkiler giderek artacaktır. Şimdiye kadar fazla olmamasının nedeni yaygın olan "anavatana bağımlılık" ve şovenizm duyguları idi. Ama artık halk gerçekleri görüyor. Türk ordusunun Kıbrıs Türk halkına değil, Türkiye finans-kapitaline güvence olduğu giderek daha iyi anlaşılıyor. Aynı dili konuşmakla beraber, Türk ordusunun 74 harekatını yapış nedeni açığa çıkmaktadır. Bu neden emperyalizmin genel çıkarlarıyla da bağlıdır.

Kıbrıs için yazmış olduğum bir şiirimi size gönderiyorum. Yayınlarsanız memnun olurum.

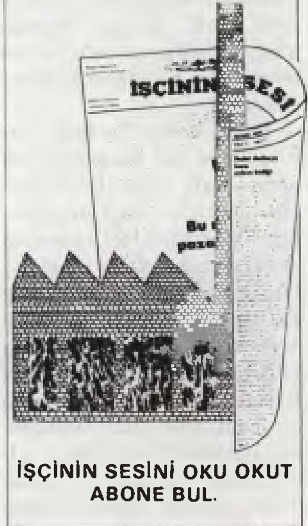
Kıbrıs'ın yarınına doğru
  ilerleyin.
Halkların kardeşliğini
  haykırarak.
Yürüyün işgalci, sömürgeci
  zulmün üstüne,
Üstüne, üstüne yürüyün.
Kıbrıs'ın o mutlu yarınlarını
Kuracak olanlar sizlersiniz.
Siz, Kıbrıslı çocuklar,
Bir olun ayrılmayın,
Ayrılsa da dilleriniz,
Bir olun kadın-erkek
Kurmak için cennetini
  Kıbrıs'ın.
Cennet olsun dallansın
Meyve yüklü ağaçlarımız,
Kanatlarında kardeşlik
  taşısın kuşlarımız,
Yarının barış yüklü
Kıbrıslı çocukları olmalısınız
Yürü yoldaş
Yürüyelim üstüne üstüne,
İşgalci, sömürgeci zulme
  karşı,
Kıbrıs'ın mutlu yarınında
Sosyalizmi kurmaya doğru.

M.K.,
Kıbrıs

İÇİNDEKİLER

Devrimci teori olmadan devrimci eylem olmaz.

Devrimimizin garantisi yığınların bilincidir.

HABERLER

Faşist cuntaya karşı savaşımda omuz omuza

Büyük Britanya Komünist Partisi'nin yayın organı *Morning Star* gazetesinde 28 Aralık 1981'de Türkiye ve yargılanan DİSK yöneticileri üzerine bir yazı yayınlandı. Britanya komünistlerinin Türkiye'de faşist cuntaya karşı yürütülen savaşıma verdikleri giderek artan desteğin anlamı büyüktür. Yazıyı aynen veriyoruz:

DİSK'li sendikacıların duruşması sıkıyonetim mahkemesinde sürdürülüyor.

"Türkiye'de sendikacılar, sıkıyönetim mahkemesinde ölüm cezasıyla yargılanıyorlar.

"Suçları, Türkiye'nin ikinci büyük işçi örgütü olan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nda (DISK) örgütlenmiş olmaktır. Onbinlerce sendikacı da yargısız tutuklu bulunmaktadır.

"Tüm sendikal haklar yok edilmiştir. Sendika mallarına el konmuştur. Beş generalin yönetimi şimdi yasadır.

"Emekçi halkın sendikalarda özgürce ve yasal olarak örgütlenme hakkına yönelmiş bu açık saldırı karşısında Türkiye'nin NATO'lu bağlaşıklarından henüz tek bir protesto sözcüğü bile işitilmedi.

"Faşist generaller cuntası Batılı kapitalist devletlerce yalnızca hoşgörülü karşılanmakla kalmıyor, aynı zamanda eylemlerinde cesaretlendiriliyor.

"Oniki Eylül 1980'de erke geldiklerinden bu yana generallerin işi, Türkiye işçi sınıfını ezmek, zanaatkarların, köylülerin ve öğrencilerin demokratik örgütlerini parçalamak oldu.

"Amerika ve onun NATO' daki evcil bağlaşıklarının Türkiye'de demokrasi hakkındaki konuşmaları, salt, askeri faşist yönetimin sivil faşist bir yönetime nasıl döndürülebileceğidir.

"Türkiye NATO'nun güney kanadındadır. Sovyetler Birliği'yle sınır komşusudur ve Akdeniz'i gözlemektedir.

"Pentagon ve Beyaz Saray' daki stratejiciler için, Türkiye bağımsız bir devlet değil, Orta Doğu'da kapitalist askersel egemenliğin korunması için canalıcı önem taşıyan askersel bir üstür.

"Türkiye'nin yöneticileri, ülkelerini Sovyetler Birliği'ne karşı zırhlı bir "siper" olması için NATO'ya peşkeş çektiler. Ama Türkiye'nin konumu savunma değıldir. Türkiye, Sovyetler Birliği ve sosyalist devletleri kuşatan, Amerika-kontrollü zırhlı halkanın parçasıdır. Amerika nükleer savaşa başlamak için duyduğu isteği açıklamıştır.

"Türkiye'deki sendikacıların serbest bırakılması, yalnızca bir demokrasi sorunu değil, aynı zamanda bir barış sorunudur. Onların davası, tüm dünya çapındaki sendikacıların davasıdır."

İŞÇİ MİZAHI

Oportünistlik ruhlarına işlemiş

—Yorumsuz—

"Köyden olmayan herkes köylüye göre yabancıdır. Bunu hiç unutmamak, köyün iç sorunlarına alet olmamak gerekiyor. Zaman zaman, muhtar tarafıyla öbür taraf, ya da çeşitli politik görüşler veya çıkarlar arasındaki farklarda taraf olmaya zorlandığımız oluyor. Deneylerimiz, böylesi durumlarda acelecilik edip bir tarafı tutup, öbür tarafa karşı baskı unsuru olmak yerine, köyün ortak sorunlarını öne çıkartarak, her iki tarafla ilişki kurup, iç çelişkileri yenmeye çalışmanın yararını gösterdi. Bu özellikle, o köyün yerlisi, o köyden çıkışlı olmayanlar için çok önemli. Elbette en iyisi, herkesin kendi köyünde çalışması." (Kasım *Atılım*'ı, "Köyde Çalışma".)

Kahramanmaraş kıyımının hesabını soracağız

Davut Çelik

Kahramanmaraş kıyımının üzerinden üç yıl geçti. Kıyımda bebelerden ihtiyarlara kadar yüzlerce kişi öldürülmüştü. Türkiye halkının gördüğü en insanlık dışı katliamlardan biriydi. Olay Türkiye'nin her yanında geniş çaplı gösterilerle, grevlerle protesto edildi. Kıyıma bilerek göz yuman sosyal-demokrat CHP hükümeti ise bu bahaneyle sıkıyönetimi dayattı. Bu kanlı kıyımı Türkiye halkı unutmadı. Belleğimize yazdık, hesabını soracağız!

Geçen üç yıllık sürede çok şey değişti. O gün henüz devrim için yeterli olanaklar vardı. Değerlendirilebilseydi, bugün bambaşka bir Türkiye'de yaşayacaktık. Olmadı, bugün faşizmin çizmeleri ile lekelenmiş bir Türkiye'de yaşıyoruz. Ordular yenile yenile yenmesini öğrenirmiş. Biz de yenilgilerden ders çıkaracağız, çıkarıyoruz. Yeneceğimiz günü yakınlaştırmanın en güvenilir yolu budur.

Kahramanmaraş kıyımını tek başına bir kıyım, ya da devrimci kanına susamış bir canavarlık olarak değerlendiremeyiz. 1977 1 Mayıs'ı ile devrim hareketinin gelişimi en üst noktasına varmıştı. Oportünistler CHP'nin yaydığı anayasal illüzyonlara karşı savaşacak yerde yığınları reformizmin peşine taktılar. Devrimin eğrisi düşmeye başladı. Bu düşüş 1978 1 Mayıs'ı ile iyice belirginleşti. Kahramanmaraş kıyımı bu düşüş eğrisinde bir sıçramadır.

Kahramanmaraş kıyımı 1977 1 Mayıs'ı sonrasında karşı-devrimin devrim güçlerine yönelttiği o güne kadarki en üst saldırıdır. Bu, karşı-devrim güçlerine moral verdi, onları canlandırdı. Daha da öte sıkıyönetim ilanıyla, devrimi ezme görevinde orduya aktif yer veriliyordu. Devrim güçlerinin çalışmaları daha fazla baskı altına alınıyor, yığın eylemlerinin önüne geçilmeye çalışılıyordu.

Saldırı büyük olmasına büyüktü. Ama henüz yapılabilecek çok şey vardı. Yalnızca kıyıma karşı ülkenin dört bir yanından yükselen sesler bile bunu göstermeye yeterlidir. Fakat gerekli yanıt verilemedi. Karşı-devrim elde ettiği bu avantajı da iyi değerlendirerek saldırısını sürdürdü.

Devrim, genel olarak, karşı-devrimin her saldırısına daha üst düzeyde bir saldırıyla yanıt vermek zorundadır. Karşı-devrimin elde ettiği avantajları her seferinde yeni bir saldırıyla etkisizleştirmeli; toplumsal hareketin gelişiminde inisiyatifi elinde tutmalıdır. Bu, Kahramanmaraş'ın bir kez daha kanıtladığı, önemli bir genel doğrudur.

Kahramanmaraş kıyımı sosyal-demokrasinin içyüzünü açık etmiş, yığınlardaki yasal illüzyonların yıkılması için çok iyi olanaklar yaratmıştı. Sosyal-demokrat CHP, kıyıma göz yumarak ve ardından sıkıyönetimi dayatarak devletin güçlendirilmesinde ve devrim güçlerinin bastırılmasında doğrudan rolü olduğunu açıkça kanıtlıyordu. Ortada olan suçluları derhal cezalandırmak yerine sürüncemeli mahkemeler düzenleyerek yaygın tepkiyi pasifize etme yollarına başvurdu. CHP'nin bu konumu rahatlıkla deşifre edilebilirdi. Yığınların gözündeki bağ çözülebilirdi. Oportünist TKP yönetimi ise gene bildiği yoldan yürüdü. "MHP ve AP tarafından sıkıştırılan" CHP'ye destek olma çığlıkları attı. Reformizm kuyrukçuluğunu körükledi. Halkımız bu kıyımın hesabının sorulmasında, TKP oportünistlerini de unutmayacaktır.

Kahramanmaraş'da halk faşistlere teslim olmadı. Bıçağı, tabancası vs. ile, elinde ne varsa onunla sonuna dek savaştı. Ama örgütsüzlük, dağınıklık, hazırlıksızlık kıyımı engelleyemedi. Örgütsüz bir halk, ne denli savaşkan olursa olsun, onun, üzerine düşen tarihsel sorumluluğu yerine getirmesi güçtür. Yığınlar, örgüt olmadan da savaşabilir, ayaklanabilir, hatta devrim bile yapabilir, ama ancak doğru yolu gösteren işçi sınıfı kurmayı ile bu fedakarlıkların meyvası toplanabilir, devrim gerçek hedefine ulaştırılabilir.

Kahramanmaraş kıyımının altı önemle çizilmesi gereken bir yönü de *Aydınlık*'çıların rolüdür. Belgelerle kanıtlamak olanaklı olmasa da, apaçıktır ki bunlar bu kıyımın hazırlanmasında bilerek ya da bilmeyerek aktif rol almışlardır. Böyle bir provokasyon için *Aydınlık*'ın en güçlü olduğu Maraş yöresinin seçilmesi bile bunu yeterince açık etmektedir. Bunlar, karşı-devrimci rollerini devrimci süsler ardında sürdürmek için hâlâ çaba sarfediyorlar. Faşist cuntaya kuzu kuzu teslim oldukları unutulmuş gibi Avrupa'ya saldıkları bir-iki yönetici aracılığıyla sözde cuntayı sergileme çalışması yapıyorlar. Bunların karşı-devrimcilikleri her yerde sergilenmelidir. Devrimci süslerle halk yığınlarını kandırmalarına artık daha fazla izin verilmemelidir.

Kahramanmaraş'ın yarattığı öfke bütün ülkeyi ayağa kaldırdı. Grevler, sokak gösterileri, boykotlar ülkeyi bir uçtan bir uca sardı. Böyle bir potansiyele karşın neden devrimci güçler karşı-devrime daha üst düzeyde bir yanıt veremediler? Bazılarının söyleyip durdukları gibi "birlik" olmadığı için mi? Böyle bir yanıt, bir şeyin sonucunu neden olarak göstermek olur.

Geçici ya da kalıcı her birliğin bir katalizörü, taşıyıcısı, ya da daha doğru bir deyimle bir hegemonu vardır. Halk hareketini yönlendirecek, devrimci güçleri proleter hegemonyası altında toplayacak, doğru ideolojiyle donanmış, doğru siyasal tutumları seçebilecek kadar deneyimli bir proleter partisinin varlığı birinci koşuldur. Savaşımın taktiklerinin doğru çizilmesi de, öteki güçlerin bu taktikler etrafında savaşıma çekilmesi de bu birinci koşula bağlıdır. Asıl neden TKP'nin başını tutan oportünizmin, partiyi CHP kuyrukçuluğu içine batırarak, bu görevi yerine getirmekten uzaklaştırmış olmasıdır.

Öteki siyasal akımlar ise, olaylara hiçbir zaman devrim-karşı-devrim savaşımının diyalektiği içinde bakamadılar. O zamana kadar ve ondan sonra olduğu gibi Kahramanmaraş kıyımına verilecek yanıt da, onlar için, yalnızca "kim sokağa daha fazla kişi döktü" kavgasının çerçevesi içinde kaldı. Böyle olunca da, sıkıyönetim ilan edilir edilmez hepsini bir panik aldı. Ne yapacaklarını kararlaştırabilmek için, her zaman adını lanetle andıkları TKP'nin Sesi Radyosu'na "kulak verdiler". Sonuçta, ne denli devrimci laflar ardına gizlenmiş olurlarsa olsunlar, TKP'den daha farklı birşey de yapmadılar.

Kahramanmaraş'ı anarken, anlattıklarımızın ışığında, yığın çalışmasının önemine bir kez daha dikkati çekmeden geçemeyeceğiz. Ünlü devrimci Karl Liebnecht, komünistlerin çalışmasını, birbirinden koparılamayacak üç alan ile özetliyor: "İnceleme — Propaganda — Örgütlenme".

Aynı konuda Lenin de şöyle söylüyor:

"... Teorik çalışma yürütmeden, ideolojik bir öncü olamazsınız. Tıpkı bu çalışmayı davanın gereksinimlerini karşılamaya yöneltmeden, bu teorinin sonuçlarını işçiler arasında yaymadan ve onların örgütlenmesine yardımcı olmadan ideolojik bir öncü olamayacağımız gibi." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.1 s.298.)

Yeni Kahramanmaraşların olmasını istemiyorsak, bu kez yenmek istiyorsak bu gerçeği bir an için bile olsa akıldan çıkarmamalıyız!

Kahramanmaraş savaşçılarını saygıyla anıyoruz!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkêren hemû welatan yekbin!
İŞÇİNİN SESİ
DİSK'li sendikacılarla ve tüm tutuklularla en geniş dayanışmayı sağlayalım!
Yıl:8, Sayı:183
11 Ocak 1982

ÇEK-AL

Mahir Çayan'ın oligarşik yönetim anlayışı

Emine Engin

Emek çalışma gurubunun çalışması temel alınmıştır

Bu yazımızda Çayan'ın oligarşik yönetim anlayışını, buna karşı emperyalist ülkelerde ve emperyalist işgal altındaki ülkelerde önerdiği çalışma biçimlerini ele alacağız. Önce bütünüyle Çayan'ın görüşlerini aktarıp, sonra görüşlerin eleştirisine geçeceğiz.

I.

Çayan'ın görüşleri

1.1. Oligarşik yönetim

Çayan, genel olarak oligarşik yönetim konusundaki görüşlerini şöyle anlatıyor:

"Sanayi devriminden geçmiş olan emperyalist kapitalist ülkelerdeki yönetim de, geri bıraktırılmış ülkelerdeki yönetim de oligarşik yönetimdir. Ancak emperyalist kapitalist ülkelerdeki kapitalizm gerici bir tarzda değil, 'yukarıdan aşağıya değil' devrimci anlamı ile, iç dinamiği ile gelişmiş ve yerleşmiştir. Dolayısıyla, sadece alt yapıda değil, üst yapıda da burjuva demokratik ilişkiler egemen olmuş, feodal ilişkiler bertaraf edilmiştir. Fakat tekelci dönemde, kapitalizm, *serbest rekabet, milliyetçilik ve demokratik yönetim* ilkelerini bir yana iterek, yerlerine *tekel, kozmopolitizm* ve *oligarşik diktayı* ikame etmiştir.

"Ancak geçmiş dönemlerde proletarya ve emekçi kitleler, uzun süren kanlı mücadeleler ile demokratik hak ve özgürlüklerine sahip olmuşlardır. Emekçi sınıflar gerek nitelik olarak, gerekse nicelik olarak güçlüdürler. Onun için bu ülkelerdeki oligarşi, klasik burjuva demokrasisini ve özgürlüklerini belli ölçülerde sınırlayabilmekte fakat asla özüne dokunamamaktadır. Bu ülkelerdeki oligarşinin niteliği finans oligarşisidir.

"Bizim gibi ülkelerdeki oligarşik dikta ise sadece finans-kapitalin damgasını taşımamaktadır. Çünkü ülkedeki kapitalizm, kendi iç dinamiği ile değil, 'yukarıdan aşağıya' geliştirilmiştir. Dolayısıyla yerli tekelci burjuvazi, daha baştan, çekirdek halindeyken emperyalizmle bütünleşerek gelişmiştir. (Emperyalizm içsel bir olgu durumuna geldiği için bu oligarşi içindedir.) Ancak bu gelişen tekelci-burjuvazi tek başına emperyalizmle ittifakını sürdürerek emperyalist üretim ilişkilerini muhafaza edecek güçte değildir. Dolayısıyla, yabancı ve yerli tekellere zorunlu olarak bağlı olan toprak burjuvazisi ve feodal kalıntılarla yönetimi paylaşmaktadır.

"Oligarşik yönetim içinde, işbirlikçi tekelci burjuvazi, emperyalizmin temel dayanağı olmasına rağmen, emperyalist üretim ilişkilerini muhafaza eden tek yerli sınıf değildir.

"Bizim gibi ülkelerdeki oligarşik yönetim, rahatlıkla işçi ve emekçi kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerinin olmadığı tam bir dikta yönetimi ile ülkeyi yönetebilmektedir. Buna *sömürge tipi faşizm* de diyebiliriz. Bu yönetim, ya klasik burjuva demokrasisi ile uzaktan yakından ilişkisi olmayan 'temsili demokrasi' ile icra edilir, *(gizli faşizm)* ya da sandıksal demokrasiye itibar edilmeden açıkça icra edilir. Ancak açıkça icrası sürekli değildir. Genellikle ipin ucunu kaçırdığı zaman başvurduğu bir yöntemdir." (s.334-336.)

Görüldüğü gibi burada Çayan yine iki tip ülke sayıyor. Biri iç dinamiğiyle gelişmiş emperyalist kapitalist ülke tipi, ötekisi ise iç dinamiğiyle gelişmemiş, gizli işgal altında olan Türkiye gibi ülkeleri kapsayan tiptir.

Şimdi Çayan'ın bu iki tip ülke için önerdiği savaşım ve çalışma biçimlerine geçelim.

1.2. Emperyalist ülkelerde geçerli klasik çalışma

Çayan Türkiye gibi ülkelerde suni dengenin hangi mücadele biçimiyle bozulacağı sorusunu yanıtlarken, önce bu ülkelerde geçersiz olan çalışma biçimini anlatıyor. Bu biçime klasik yığın çalışması diyor ve Rusya gibi iç dinamiğiyle gelişmiş kapitalist emperyalist ülkelerde geçerli olduğunu söylüyor. Böylece Çayan'ın klasik yığın çalışması anlayışını öğreniyoruz:

"Devrimci mücadeleyi, yaşadığımız dönemde, evrim ve devrim aşamaları diye kesin çizgilerle ayıran, uluslararası revizyonizmin, pasifizmin bu soruya (suni denge nasıl bozulacak sorusu — İ.S.) cevabı şudur: (Aralarındaki ayrılıklar ne olursa olsun, şehirleri temel alandan, kırları temel alana kadar.)

" *'Kitlelerin içine girerek, kitlelerin acil gereksinmeleri etrafında, kitleleri örgütleyip, eyleme sokma ve kitleleri siyasi bilinç götürüp örgütleme, yani emekçi kitlelerin ekonomik hak ve istemleri etrafında kitleleri örgütleyip, siyasi hedefe yönlendirme.'*

"Demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılamadığı — rafa kaldırıldığı — daha doğru bir deyişle oligarşi tarafından kullanılmasına 'izin' verilmediği, ordusu, polisi ve diğer güçleri ile emekçi kitlelere tam bir tenkil politikasının izlendiği bütün geri bıraktırılmış ülkelerde, bu tip klasik 'kitle çalışması' ile ekonomik ve demokratik mücadeleyi, politik mücadeleye dönüştürmek isteyen örgütler, düşmanın askerî üstünlüğü ve baskısı karşısında, güçsüzlüğe düşecekler, giderek de iyice sağa kayacaklardır.

"Bu yol 'oligarşik diktatörlük ile halktan gelen baskı arasında kurulmuş olan sunî dengeyi bozacak yerde onu devam ettirecektir.' (Che)" (s.339-340.)

Bu çalışma biçimini bir dipnotla daha da açan Çayan şöyle diyor:

"Bu çizginin kitleleri bilinçlendirme politikası:

"— Merkezi periyodik bir yayın organı (Siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak)

"— Broşürler

"— Nakil ip görevini yapan merkezi organın dağıtım şebekesinde, mahalleler birim alınarak örgütün bürokratik kademelerini kurma.

"— Ve de sözde askeri hareketlerin (silahlı propaganda değil!) asgari örgütlenmesi.

"Bütün bunlara revizyonistler *stratejik örgütlenme* derler. Önce bu sözde stratejik örgütlenme için çalışılır. "(s.340)

"Aşırı gizlilik ile gevezelik ve laçkalık beraber gider. İllegalitenin çarkları pasifizm adına döner. Arada bir hazırlop para gaspı işi olursa, merkez birkaç kişiyi tayin ederek bu işin yapılmasını organize eder. Böylece örgütün çok yönlü çalışmayı başarı ile yürüttüğü kanısına varılır. Haftalar, aylar stratejik

örgütlenmeyi ve de askeri eylemler için asgari örgütlenmeyi tamamlama hikayesi ile, 'büyük işler planlanıyor' kanısı içinde, gevezelik, yazı-çizi işleri ile geçer.

"İşte silahlı mücadeleye sözde evet diyen pasifizmin çalışma tarzı pratikte budur." (s.341.)

Tüm bunları söyledikten sonra da Çayan şöyle ekliyor:

"Bu görüş, şehir proletaryasının anahtar rolü oynadığı ayaklanma ile sonuca gidilen Soyvet devriminde olduğu gibi evrim aşamasını uzun, devrim aşamasını ise kısa bir aşama olarak gören görüştür.

"Bu mücadele biçimini temel alan örgütler giderek, devrimci-milliyetçilerin koltuğu altına girecek ve onların yönetiminin ülkede demokratik hak ve özgürlükleri sağlıyacağını ve bu ortamda da, ekonomik ve demokratik mücadelenin etrafında kitleleri örgütleyip bilinçlendireceklerini düşüneceklerdir." (s.341.)

Buraya dek, emperyalizmin gizli işgalindeki ülkelerde nasıl çalışılmaması, Rusya gibi, iç dinamiğiyle gelişmiş... vb. emperyalist ülkelerde ise nasıl çalışılması gerektiği anlatılıyor. Şimdi de, Çayan'ın ikinci tip, yani emperyalist işgal ve oligarşik dikta altında olan ülkelerde nasıl çalışılması gerektiğine ilişkin görüşlerini aktaralım.

1.3. Emperyalist işgal altındaki ülkelerde çalışma

Bu konuyu Çayan şöyle anlatıyor:

"Oligarşi ile halkın düzene memnuniyetsizlik ve genellikle bilinçsiz tepkileri arasında kurulmuş olan sunî dengeyi bozmanın, kitleleri devrim saflarına çekmenin temel mücadele metodu silahlı propagandadır.

"Emekçi kitlelerin ekonomik ve demokratik mücadelelerinin oligarşik diktatörlük — isterse temsili görünüm içinde olsun — tarafından terörle bastırıldığı merkezi otoritenin ordusu, polisi vb. ile 'dev' gibi güçlü olarak halk kitlelerine gözüktüğü, gizli işgalin varolduğu bu ülkelerde, kitlelerle temas kurmanın, onları geniş bir siyasi gerçekleri açıklama kampanyası ile devrim saflarına kazanmanın temel mücadele metodu silahlı propagandadır.

"Silahlı propaganda, askeri değil politik mücadeledir. Ferdi değil, kitlevi mücadele biçimidir. Yani silahlı propaganda, pasifistlerin iddia ettiği gibi kesin olarak terörizm değildir. Bireysel terörizmden amaç ve biçim olarak farklıdır. Silahlı propaganda, belli bir devrimci stratejiden hareketle, emekçi kitlelere elle tutulur, gözle görülür maddi ve somut eylemlerden hareketle, soyuta gider. Maddi olaylar etrafında siyası gerçekleri açıklayarak, kitleleri bilinçlendirir, onlara politik hedef gösterir. Silahlı propaganda, halkın düzene karşı olan memnuniyetsizliğini ajite eder, onları emperyalist beyin yıkamanın giderek etkisinden kurtarır. Önce kitleleri sarsar, giderek de bilinçlendirir. Merkezi otoritenin görüldüğü gibi güçlü olmadığını, onun kuvvetinin herşeyden önce *yaygara, gözdağına* ve *demagojiye* dayandığını gösterir.

"Silahlı propaganda, herşeyden önce, günlük maişet derdi vs. içinde kaybolan, emperyalist yayınla şartlanmış, düzenin şu veya bu 'partisine' umudunu bağlamış kitlelerin dikkatini devrim hareketine çeker, uyuşturulmuş pasifize edilmiş kitlelerde kıpırdanma yaratır." (s.342.)

"Klasik politik kitle mücadelesi ile silahlı propaganda birbirini izler ve birbirinin içinde, birbirine bağımlıdırlar, her biri diğerini karşılıklı etkiler.

"Silahlı propagandanın dışındaki öteki politik, ekonomik, demokratik mücadele biçimleri silahlı propagandaya tabidir ve silahlı propagandaya göre biçimlenirler. (Tali mücadele biçimleri, temel mücadele biçimine göre şekillenir. Yani silahlı propaganda metodlarına göre şekillenir.)

"İşte silahlı propagandayı temel, öteki politik, ekonomik ve demokratik mücadele biçimlerini, bu temel mücadele biçimine tabi olarak ele alan devrimci stratejiye, *politikleşmiş askeri savaş stratejisi* denir. (Bu stratejinin örgütü de, ideolojik mücadeleyi bir polemik aracı olarak ele almaz. İdeolojik mücadeleyi, kendi kadrolarının siyasi eğitimi olarak ele alır.)" (s.344.)

Şimdi bu görüşlerin eleştirisine geçelim.

II.

Görüşlerin eleştirisi

2.1. Kapitalist gelişme ve yine iç dinamik

Önce Çayan'ın kapitalist gelişmeye ve yine iç dinamiğe ilişkin bir yanlış anlayışına değinelim.

Çayan bugünkü emperyalist kapitalist ülkelerde kapitalizmin yukarıdan aşağıya değil, aşağıdan yukarıya, devrimci anlamıyla, iç dinamiğiyle geliştiğini söylüyor. Bu kavramların bazıları *Kapital*'dendir. Çayan'ın teori aktardığı Latin Amerika teorisyenleri, kendilerini kanıtlamak için *Kapital*'i çarpıtmışlardır. Çayan, aktardığı teorilerle birlikte bu çarpıtmayı da aktarmıştır.

Marks *Kapital*'de feodal üretim biçiminin kapitalizme dönüşmesinin üç ana yolunu sıralıyor. Bunlardan biri üreticinin kapitalistleşmesidir, öteki ikisi ise bezirgana (eski tüccara) ilişkindir. Üreticinin kapitalistleşmesine Marks, gerçek anlamıyla devrimcileştirici yol diyor. Biz burada ayrıntıya girmeden, sorunun özüne değineceğiz.

Üreticinin kapitalistleşmesi derken aşağıdan yukarıya olan nedir? Sermaye birikiminin ve bununla bağlı olarak kapitalist işleyişin daha baştan üretim düzeyinden başlamasıdır. Aşağı, üretim düzeyi, yukarı ise buna göre bir üstyapısal konumu olan dolaşım düzeyi olarak yorumlanabilir.

Üreticinin kapitalistleşmesinin gerçek anlamıyla devrimcileştirici yol olması ise şuradan gelir. Kapitalizm öncesi üretici, loncaların ve doğal tarımsal ekonominin dar çerçevesi içindedir. Üreticinin kapitalistleşmesi demek, daha baştan kapitalizmin bu dar çerçeveleri parçalayarak gelişınesi, engelleri erken temizlemesi demektir.

Marks'ın sözünü ettiği öteki iki yolda, sermaye önce bezirganın elinde toplanıyor. Bu yollardan *birinde*, toplanan sermaye endüstriye yatırılıyor. Loncaların dışında bir kapitalist üretim doğuyor ve güçlendikçe loncayı yıkıyor. Sonunda ilkiyle aynı kapıya varıyor. *İkinci* yolda ise bezirganın elinde biriken sermaye, hem üreticiyi yoksullaştırarak birikiyor, hem de hemen endüstriye yatırılmıyor ve dolayısıyla kapitalist gelişmeyi yavaşlatıcı etki yapıyor. Kısaca Marks'ın söyledikleri bunlardır.

İç dinamiğe gelince, işte çarpıtma burada başlıyor. Marks, bu sıraladığı yolları iç dinamikli, iç dinamiksiz diye bir ayrıma uğratmıyor çünkü onun anlayışında iç dinamiksiz bir kapitalistleşme söz konusu değildir. İster üretici kapitalistleşsin ister bezirgan, ister loncalar başında yıkılsın ister sonunda, gelişme nasıl bir sıra izlerse izlesin, yavaş ya da hızlı bir iç dinamik zorunludur.

Yukarıdaki yol ayrımlarını yaptığı yerin bir sayfa öncesinde Marks bunu açıkça da söylüyor. 16. ve 17. yüzyıllardaki coğrafi keşiflerle ticaretin devrim geçirmesinin kapitalist gelişmeyi hızlandırmada çok önemli bir etken olduğunu belirtiyor, ama diyor, "modern üretim biçimi, onun gelişmesi için koşullar Orta Çağlar içinde nerede biçimlenmişse, ancak orada gelişti." (*Kapital*, 1974 İngilizce Basım, c.3, s.333.)

Bu sözlerle Marks, bir yerde iç dinamiksiz kapitalist gelişme olamayacağını, coğrafi keşiflerle sermaye dünyanın öteki ucundan taşınmış da olsa, taşındığı ülkelerde iç koşullar yoksa bunun işe yaramayacağını anlatıyor ve ardından örnekliyor.

Bugünlerde Latin Amerika teorisyenleri, Marks'ın, ilk yaptıkları çarpıtmaya kaynak gösterdikleri sayfanın bir sayfa öncesinde bu söylediklerini aktarıp özeleştiri yapıyorlar. Başka bir ciltte ya da yüzlerce sayfa arayla değil, bir sayfa önceki bu sözleri neden ilk okuyuşlarında görmediler? Demek ki kitap okuma-

nın bile bir sınıfsal yönü var. Okurken, aynen Çayan'ın özlemiyle, küçük üreticinin kapitalistleşmesi özlemiyle okumuşlar ve iç dinamik kavramını kapitalist gelişmenin bir yoluna sınırlamışlar.

Oysa Marks'ın asıl değindiği iç dinamik, içerde koşulların gelişmesi, işgücünden başka satacak birşeyi olmayan özgür emekçilerle, para, üretim ve geçim aracı sahiplerinin pazarda iki kutup olarak yüzyüze gelmeleridir. Marks'ın bakış açısıyla, iç dinamiği küçük üreticinin kapitalistleşmesine özdeş kılanların bakış açısı ne kadar farklıdır!

.Tüm bu iç dinamik konusuyla bağlı olarak bir de şunu diyebiliriz: Eğer iç dinamik üreticinin kapitalistleşmesi, aşağıdan yukarı kapitalistleşmeyse, bugünkü bütün emperyalist ülkeler de dış dinamikle gelişmişlerdir. Çünkü, yine Marks'ın açıkça belirttiği gibi üreticinin kapitalistleşmesi iyidir hoştur ama "sümüklü böcek" kadar yavaştır. (*Kapital*, c.1, s.750.) Ve Marks kapitalizmin öteki gelişme biçimlerine örnekleri yine İngiltere ve Fransa'dan vermektedir.

Şimdi Çayan'ın iki tip ülke için önerdiği çalışma biçimlerinin eleştirisine geçelim. Önce emperyalist ülkeler için önerdiği klasik yığın çalışmasını, bu ülkelere ilişkin yaptığı belli değerlendirmelerle birlikte ele alacağız.

2.2. Emperyalist ülkeler ve "klasik" yığın çalışması

2.2.1. Çayan'ın burjuva demokrasisi anlayışı

Çayan, ilk başta verdiğimiz alıntıda emperyalist kapitalist ülkelere değinirken, dikkati çeken önemli bir nokta, bu ülkeler için dikta sözünü kullanmaktan kaçınıyor.

Bu ülkelerde *oligarşik yönetimi* finans oligarşisi oluşturuyor. Emekçi sınıflar nitelik ve nicelik olarak çok güçlüdürler. Buna rağmen tek başına yönetebilen finans oligarşisi, onların gücü karşısında klasik burjuva demokrasisinin "özüne asla" dokunamamaktadır.

Bir kez Çayan, burjuva demokrasisinin özünde bir diktatörlük olmadığını düşünüyor. Emperyalist ülkelere bakıyor ve Türkiye'de birçok açıdan sıkıntı içinde olan küçük burjuvazinin oralarda daha farklı bir konumda olduğunu görüyor. Bu nedenle dikta deyimini bu ülkeler için kullanmaktan dikkatle kaçınıyor.

İkincisi, emekçi sınıfların nitelik olarak güçlülüğünün siyasal bilinç açısından ölçütü Çayan'da açıkça burjuva demokratik bilinç düzeyidir. Ölçüt bu olduğu için, Çayan, emekçi sınıfların nitel gücüne rağmen neden kapitalizmin ayakta kaldığını açıklamıyor.

Gerçekte, emperyalist ülkelerde finans oligarşisinin, ülke içinde Türkiye'den çok daha geniş bağlaşıkları vardır. Dünyayı sömürmekten kaynaklanan ekonomik gücüne dayanarak, en başta ve en çok burjuva, küçük burjuva kesimlere, bu arada işçi aristokrasisine dağıtabildiği kırıntılarla genel olarak burjuva diktatörlüğünü kendi istediği yönde ve burjuva demokratik biçimler altında yürütebilir.

Emperyalizm kitabında Lenin, emperyalizm aşamasında tüm mülk sahibi sınıfların tamamen emperyalizmin yanına geçtiğini, emperyalist ideolojinin işçi sınıfı arasına da sızdığını söylüyor. Hükümet biçiminin finans oligarşisi için bir "ayrıntı" olduğunu söylerken, burjuva diktatörlüğüne finans kapitalin yön verdiğini belirtmiş oluyor. Ayrıca emperyalizme karşı savaş oportünizme karşı savaştan ayrılmaz diye israrla yinelerken, "emekçi sınıfların nitel olarak", bilinç açısından hiç de güçlü olmadığını söylüyor.

Çayan'ın ölçüt ve özlemleri, kapitalizmin ve burjuva demokrasisinin çerçevesini aşmadığı için, o Lenin'in mantığını başaşağı algılıyor. Bu gerçek, klasik yığın çalışmasını anlatırken daha iyi ortaya çıkıyor.

2.2.2. Klasik yığın çalışması ekonomizmdir

Klasik yığın çalışmasını anlatırken, ilk bakışta Çayan Lenin'in *Ne Yapmalı*'da önerdiği gazete çevresinde örgütlenme vb. çalışma yönteminden söz ediyormuş gibi geliyor. Sovyet devriminde uygulanan biçim diye açıkça söylüyor da. Ama Çayan'ın ve Lenin'in yazdıkları dikkatli okununca bunun böyle olmadığı görülüyor.

Çayan Lenin'i anlayamamış, yine kendi başaşağı anlayışını ona atfetmiştir. Bu bakımdan, klasik yığın çalışması diye, "iç dinamiğiyle gelişmiş kapitalist" ülkelere reva gördüğü, Türkiye gibi ülkeler için yanlış ve revizyonist bulduğu çalışma, gerçekte kendi özde sağ, ekonomist anlayışını ele veriyor: "Kitlelere siyasi bilinç götürüp örgütleme, *yani emekçi kitlelerin ekonomik hak ve istemleri etrafında kitleleri örgütleyip, siyasi hedefe yönlendirme*".

Çayan'ın bu sözleri, tam da Lenin'in *Ne Yapmalı*'da eleştirdiği ve "siyaset var, siyaset var" dediği ekonomist anlayışı yansıtıyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.5, s.387.) *Ne Yapmalı*'da Lenin'in uzun uzun anlattığı gibi, kitleleri ekonomik hak ve istemler etrafında örgütleyip siyasal hedefe yönlendirme, kendiliğindenliği sendikal siyaset düzeyine çıkarmanın tam anlatımıdır. Sendikal siyaset de sermayenin emek üzerindeki egemenliğini değiştirmeyeceği için, kapitalizmin çerçevesi içinde siyaset olduğu için reformisttir. (Lenin, *Ne Yapmalı*, tüm III. alt bölüm.)

Emperyalist ülkelerdeki emekçi sınıfları nicelik ve nitelik olarak çok güçlü bulan Çayan, olsa olsa onların yüksek sendikal bilincine, reformist çerçevede güçlü siyasetine hayran olabilir ve öyledir. Çayan'ın anlayışı tipik kendiliğindencidir.

Bu kendiliğindencilik emperyalist ülkelerde, emekçi sınıfların nitel gücüne boyun eğip reformist, ekonomist *özünü* açık ederken, Türkiye gibi ülkelerde, entellektüelin öfkesine boyun eğip silahlı *biçimde* kendini göstermektedir.

2.3. Emperyalist işgal altındaki ülkelerde silahlı propaganda

2.3.1. Sömürge tipi faşizm

Çayan'a göre bizim gibi ülkelerde demokrasi *değil* diktatörlük vardır. Bu sömürge tipi faşizmdir. Temsili demokrasi varsa gizli faşizmdir, ülkede ipin ucu kaçıyorsa açık faşizm olur.

Önce işin temsili demokrasi yönünden başlayalım. Bizim gibi ülkelerde temsili demokrasi varsa, bunun bugün Batı'daki burjuva demokrasisinden çok güdük olduğu açıktır. Demokratik savaşım can alıcı önemde bir görevdir. Ancak, demokrasinin güdüklüğünden hareketle buna kapalı faşizm demek, anlayış olarak, bu çağda burjuva demokrasisine çok bel bağlandığını, demokratik savaşımın batı türü demokrasi hedefiyle sınırlandığını yansıtmaktadır. Bu da Çayan'ın batıdaki burjuva demokrasisini özünde diktatörlük olarak görmeyen anlayışıyla bağlıdır.

Batıda, burjuvazinin eski düzene karşı geniş halk yığınlarına öncülük ederek başa geldiği bazı ülkelerde önce oldukça demokratik bir devlet yapısı doğmuştur. Ancak bu kısa ömürlü yapı, burjuva demokrasisinin tipik örneğini oluşturmamıştır. Burjuvazinin eski düzene karşı birleştirdiği ulusun kendi içindeki uzlaşmaz çelişkiler geliştikçe, burjuva demokrasisi de asıl belirleyici özelliklerini kazandığı değişim sürecine girmiştir.

Burjuva demokrasisi, özünde burjuva için demokrasi, işçiler emekçiler için diktatörlük olduğundan gelişimi de bu öze uygun olmuştur.

En demokratik doğan burjuva devletlerinde bile önce işçilerin, emekçilerin demokratik hakları kısıtlanmıştır. Burjuvazi güçlendikçe, işçi sınıfının savaşımı karşısında giderek belirli hakları tanımışsa da, bu kez bunu başka yönden bol bol dengelemiştir. En demokratik

yapıda doğan burjuva devletlerde bile korkunç bir militarizm ve bürokrasi gelişmiştir. Böylece görünüşteki bazı biçimsel demokratik yönlerin gelişmesine karşın, özde devlet halka karşı, onun üstünde, ona yabancı bir baskı aygıtı olarak sürekli güçlendirilmiştir.

Bugün batıdaki burjuva demokrasisi, halk denetiminin seçimden seçime işliyor göründüğü, dev bir baskı aygıtının bu örtü altında gizlenmeye çalıştığı bir yapıdadır. Bu örtünün kullanılabilmesi, emperyalist kırıntılar temelinde burjuva ideolojisinin toplumda yaygın olmasındandır. Komünist partilerinin varlığına hak tanınması da bununla bağlıdır.

Türkiye gibi ülkelerde, varsa, temsili demokrasinin batıdakinden farkı, örtüsündedir. Burjuvazi için demokrasi, çok daha açıkta duran bir gerçektir. Çayan buna kızarak, temsili demokrasiye kapalı faşizm diyor. Onun demokrasiyi yetersiz bulmasına karşı değiliz, ama bu demokrasiye kapalı faşizm derse, batıdaki demokrasiye ilişkin yersiz hayaller beslemiş, savaşımı da bu hayallere kısıtlamış olur. Biz bunu eleştiriyoruz.

Çayan, Türkiye gibi ülkelerde, "bir devrim durumunun sürekli olarak varolması"ndan söz ediyor. (s.321) Devrimci durum sürekli varolduğundan değil, Çayan ve onun dayandığı teorisyenler bu satırları devrimci durum ya da onun öncesi hareketlenme sırasında yazdıkları için böyle söyleniyor. Bu konuya girmeyeceğiz ama şunu belirtelim ki, temsili demokraside faşizmin öğelerinin görülmesi bununla da bağlıdır. Devrimci savaşımın yükselmesiyle devletin kendini koruma mekanizmaları harekete geçince, Çayan'ın dayandığı teorisyenler bunu kapalı faşizm diye adlandırmışlardır.

2.3.2. Ekonomizmin silahlı propagandası

Çayan'ın kendiliğindenci anlayışı, emperyalist ülkelerde. "nitelik ve nicelik olarak güçlü" emekçi sınıfların önünde eğilirken, Türkiye gibi ülkelerde iş değişiyor. Bizim gibi ülkelerde oligarşik dikta emekçi kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerini rahatlıkla alabiliyor, kullanılmasına "izin" vermiyor vb. Yani bizim gibi ülkelerde emekçi sınıflar nitelik ve nicelik olarak güçlü değil ki(!) onlara boyun eğilsin.

Çayan Lenin'in önerdiği çalışma biçimini bizim gibi ülkelerde uygulamaya revizyonist diyor gibi gözüküyor ama gerçekte, özünde hiç de yanlış bulmadığı ekonomist, reformist kendiliğindenci anlayışı *bizim gibi ülkeler için* revizyonist buluyor. Ona göre bu ülkelerde güçlü olmayan emekçi sınıfların kendiliğindenliğine değil, demokratik hak ve özgürlükleri kullandırtmayan oligarşiye sonsuz bir öfke duyan entellektüelin, öğrencinin bu öfkesine boyun eğmek gereklidir.

Çayan, bizim gibi ülkelerde yığınları düpedüz küçük görüyor. Hem, Demirel'in Amerikan gâvuruyla bağlarını anlayamıyorlar, hem de oligarşik diktatörlüğün "dev" gücünden korkuyorlar. Bu nedenle onlara anlatılacak tek şey, "merkezi otoritenin görüldüğü gibi güçlü olmadığı"dır. Bu "bilinci" vermek için ise gerekli propaganda silahlı propagandadır.

"Silahlı propagandayla klasik kitle mücadelesi birbirini izler", yani ekonomizmin, sendikal siyasetin, reformizmin propagandasını silahla yaparsın. Ama belirleyici olan silahlı propagandadır ve "ideolojik mücadele bir polemik aracı olarak ele alınmaz, kadroların siyasal eğitimi olarak ele alınır."

İdeolojik mücadele bir polemik aracı olarak, yığınları bilinçlendirmek amacıyla ele alınmazsa, zaten silahla da olsa, yapılan ekonomizmin, sendikal siyasetin propagandasından öteye geçemez. Savunulan ideoloji, bu düzenin çerçevesi içinde bir ideoloji demektir. Gerçekten de Çayan'ın tüm burjuva demokrasisi anlayışı bunu doğrudan kanıtlamaktadır.

Çayan'ın legalite anlayışı da bu doğrultudadır. Emperyalist ülkelerde, klasik yığın çalışması, biçimiyle olmadığı gibi, özüyle de illegal değildir çünkü oralarda demokratik hak ve özgürlükler vardır. Bizim gibi ülkelerde demokratik hak ve özgürlükler yoktur ama yine "aşırı gizlilik ile gevezelik ve laçkalık beraber gider. İllegalitenin çarkları pasifizm adına döner."

Bu menşeviklerin "TKP'ye özgürlük" anlayışının silahlı biçimidir. Evet Çayan'ın önerdiği silahlı propaganda legal bir yol değildir ama illegalite konusunda söyledikleri, her ne yoldan olursa olsun, ulaşılacak amacın burjuva legalitesi dışında olmadığını kanıtlamaktadır. Bir de boyun eğilen kendiliğindenciliğin, entellektüel öfke olduğunu kanıtlamaktadır. Çünkü illegaliteyi gevezeliğe ve laçkalığa döndürebilecek ancak entellektüeller olabilir.

Lenin'in Rusya'daki sosyalist devrimciler için şu sözleri, Çayan'ın silahlı propagandasını çok güzel açıklamaktadır:

"Sizin terörizminiz, baylar, devrimciliğinizin sonucu değildir. Sizin devrimciliğiniz terörizmle kısıtlıdır." (Lenin, c.13. s.160.)

Gerçekten de, Çayan'ın silahlı propagandası, silahlı savaş biçimlerinin gündemde olduğu zamanlarda, nesnel olarak devrimci işlev görebilir. Devrimciliği de bu nesnel işlevle kısıtlıdır. Çünkü altında yatan anlayış özde sağ oportünizmden farksızdır.

III.

Sonuç

Lenin'in dediği gibi, ekonomizm ile Çayan'ın önerdiği silahlı propagandacılık, kendiliğindenliğin değişik kutupları önünde eğilirler. Bu nedenle, biçimde taşıdıkları farklılıklara karşın özde aynıdırlar.

Çayan'ın özlemleri ve ölçüleri, ideolojisi, legalite anlayışı hep kapitalizmin sınırları içindedir. "İç dinamik" sözcüğüyle dile getirdiği küçük üreticinin kapitalistleşmesi özlemidir, yani serbest rekabettir. Bu özlem bugün küçük burjuvazinin gerici ekonomik istemlerini yansıtmaktadır. Çayan'ın görüşleriyle bu noktada anlaşabileceğimiz en küçük bir ortaklık olamaz.

Ancak, gerici de olsa bu ekonomik istemlerden hareketle, küçük burjuva devrimcileri demokratik bir devlet biçimi istemektedirler. Bu istekleri için, *zamanında* devrimci işler görebilecek savaş biçimlerini de seçebilmektedirler. Zaten onları menşeviklerden ayıran tek nokta budur. Bu temelde, biz küçük burjuva devrimcileriyle her zaman ayrı yürürken, zaman zaman birlikte vururuz.

Demokratik savaşımda onlara eleştirimiz demokratik özlemlere sahip olmaları değil, bu özlemlerin batıdaki burjuva demokrasisiyle sınırlanmasından doğan yetersizliği, nefessizliği, güdüklüğüdür.

Batıdaki en "güzel" burjuva demokrasisi bile, bugün halka karşı, halkın denetiminden uzak, dar bir bürokratik militarist aygıttan başka birşey değildir. Çoğunluğun denetimi, yönetimi, bu koca aygıtın gölgesinde, dört yılda bir yapılan seçim oyununa indirgenmiştir. Çağımızda dolu dizgin bir demokratik işleyişi, tutarlı ve sonuna dek savunabilecek tek güç işçi sınıfıdır.

Marks ve Engels, daha 1850'de işçi sınıfını küçük burjuva demokratlarına karşı uyarmışlardır. Onlarla birlikte savaş verilebileceğini, ama kesinlikle ayrı yürünmesi gerektiğini, hele ki devrim onları başa getirirse bu eski bağlaşığa büyük bir güvensizlik göstermenin zorunlu olduğunu söylüyorlar. İşçi sınıfının bağımsız partisiyle ve her türlü örgütlenmesiyle devrimi ilerletmek için, kesintisiz devrim anlayışıyla onlara karşı da dişe diş savaşmak zorunda kalabileceğini hatırlatıyorlar. ("Merkez Komitesi'nin Komünistler Birliği'ne Duyurusu", Marks-Engels, üç ciltlik *Seçme Yapıtlar,* İngilizce Basım, Moskova 1973, c.1, s.175-185.)

Leninizm, Şubat Devrimi'ni Ekim Devrimi'ne ilerleterek bu anlayışı yaşama geçirmiş ve doğrulamıştır. İran Devrimi ise küçük burjuvaların elinde devrimin nasıl boğulduğuna acı bir örnek oluşturmuştur.

Cuntanın anayasasına karşı savaş

Seçkin Başar

Faşist cuntanın başı Evren, Danışma Meclisi'ni 1982 sonbaharına kadar anayasayı hazırlamakla görevlendirdi. Gerçekte faşist cuntanın danışmanlarının bir kurul olarak kendi içlerinden bir anayasa çıkarmaları söz konusu değildir. Çünkü, dayatılmak istenen anayasanın ana hatları cuntanın şimdiye kadarki uygulamalarıyla çoktan belirdi. Cunta danışmanlarına yalnızca bu uygulamaları sistematize edip kağıda dökmelerini buyuruyor.

Yapılan açıklamalarda, çeşitli kelime oyunlarıyla Danışma Meclisi'nin hazırlayacağı anayasanın halka sunulacağı izlenimi uyandırılmak istendi. Oysa, cunta yine önceki uygulamalarıyla bu kapıyı çoktan kapatmıştı. Danışmanların anayasası halka değil, her hazırladığı yasa gibi cuntaya sunulacak. Cunta gerekli düzeltmeleri yaptıktan sonra sıra referandum aldatmacasına gelecek. Bir kez, bu anayasa daha hazırlanış *biçimiyle* anti-demokratiktir. Sonra şimdiye kadarki yasa ve uygulamaların niteliği bu anayasanın faşizmin korporatif-monolitik devlet ve toplum düzenini kurumsallaştırmakla işlevli olduğunu gösteriyor.

Faşist cunta her türlü düşünce farklılıklarını yok sayan, yukarıdan aşağıya inen iradeye gözü kapalı itaat eden, kafası *monolitik* bir toplum yaratmak istiyor. Bu nedenle, sivil toplumun doğasına ters olan tek düşünceliliği yeşertebilmek için sivil toplumun her düzeydeki devlet ve toplum örgütlenmelerini yeni baştan ele alıyor. Devlet ve toplumda nesnel kuruluşları gereği monolitikliği bozabilecek her türlü işleyiş, uygulama ve örgütlenmeleri bir kalemde silip atıyor.

Faşist cunta, monolitikliğin en iyi örgütlenme biçimi ve onun koruyucu, yaşatıcı *"sera"sı* olan korporatif örgütlenmeyi topluma dayatmaya çalışıyor. Devlet çarkının "bol" yanlarını ayıklayarak onun hiyerarşik yapısını güçlendiriyor. Korporatif örgütlenmeye göre, fabrikada işyeri temsilcisi de, ustabaşı da; okullarda öğrenci temsilcileri de, okul idaresi de; yerleşim merkezlerinde muhtarlar da, apartman yöneticileri de cunta çavuşluğuyla görevli kılınıyor. Toplum bir dizi alt-üst irtibatlandırılmasıyla mekanik çarklar sistemine dönüştürülerek her ucundan cuntaya bağlanmak isteniyor.

İçişleri Bakanlığı'nın hazırladığı yasa tasarısına göre, *illerde* valiler, *ilçelerde* kaymakamlar "huzur ve güvenliğin sağlanması ve kamu düzeninin korunması"ndan tek sorumlu oluyorlar. Denetimde çeşitli bürokratik zorluklara yol açan *bucak* gibi birimler kaldırılıyor. Valilere, sorumlu oldukları kuruluşlarda çalışan görevlileri istedikleri anda görevden alma yetkisi tanınıyor. Belediye yasasıyla da Bakanlar Kurulu'na belediye meclislerini feshetme yetkisi veriliyor. Belediyelerin özerkliğini tamamen ortadan kaldıran bu yasa tasarısı yetmiyormuş gibi, Evren, 29 Ekim konuşmasında "Köy muhtarlarının da atanması görüşündeyim" diye fetva veriyor.

Bir başka yasa tasarısı da küçük üreticilerin kurduğu meslek örgütlerinin üst kuruluşu olan Esnaf ve Zanaatkar Birlikleri Federasyonu'nun Odalar Birliği'ne dönüştürülmesini ve esnaflara sicil kaydı zorunluluğunu getiriyor. Odalar, resmi işlemleri yürütmekle yükümlü olmalarıyla derneklerden ayrılırlar. Bu özellikleriyle devletin üretim ve ticareti örgütleme kollarıdırlar. Yeni getirilen "sicil kaydı" ve mesleklere göre vergilendirme yöntemleri korporatif örgütlenmenin tipik özelliği olan toplumu mesleklere göre sınıflama anlayışıdır.

Monolitikliği örgütlemeye yönelik bu girişimlerin en çarpıcılarından biri Yüksek Öğrenim Yasası oldu. Bilim yuvalarına tek düşünceyi açıktan dayatma yasası kamuoyunda büyük tartışmalara yol açtı. Yasa, bilimsel özerkliğin koruyucusu olan idari ve mali özerkliği tamamen ortadan kaldırıyor. Yasaya göre üniversiteler Yüksek Öğrenim Kurulu'nun denetimi altına alınıyor. Bu kurulu oluşturan 26 üyenin yalnızca 8'i üniversitelerden seçiliyor. Geriye kalan 14'ü Devlet Başkanı, Milli Eğitim Bakanı ve Genel Kurmay Başkanı'nca atanıyor. Üstelik, rektörleri profesör olma koşulu aranmaksızın Devlet Başkanı'nca seçiliyor. Böylece tam bir denetim altına alınan üniversitelerde "karşıt görüşler" olmaksızın faşizmin monolitik anlayışıyla genç beyinler yıkanmak isteniyor.

İnsan toplumunun uzun bir tarihsel süreç içinde geliştirdiği ve sınıf savaşına en mükemmel ortamı sağlayan demokrasinin bütün kurum, kuruluş, işleyiş ve standartlarına açıktan saldıran faşist cuntanın "toplum" anlayışını resmileştirme belgesi olan *cunta anayasasına* karşı savaş faşist cuntayı devrimle yıkma savaşıyla doğrudan bağlıdır. Bu boğuşmada, dikkatleri cunta anayasasını olabildiğince yumuşatma pazarlığına çekmek isteyen liberalleri ve onlardan bir adım ötede aynı işi yapan oportünistleri teşhir etmek canalıcı önem taşıyor.

Yunanistanlı ilericilerin dayanışması

Yunanistanlı ilericilerin faşist cuntaya karşı savaşıma omuz vermek için kurdukları Türkiye'deki Direnişi Destekleme Komitesi, Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin geçtiğimiz ay yapılan konferansına bir dayanışma mesajı yolladı.

Mesajda şöyle deniyor:

"Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin konferansını selamlarız. Konferansınızın, Türk ve Kürt halklarını desteklemek için geniş ve güçlü bir Avrupa hareketinin gelişmesinde önemli bir adım olmasını dileriz. Böyle bir hareket, cuntayı uluslararası planda soyutlayacak, onu işkence, idam ve tutuklamalardan geri durmaya zorlayacaktır. Böylece, Türk ve Kürt halklarının savaşımına daha elverişli koşullar sağlanacaktır.

"Bugün Yunanistan'da, yüzyıllardan beri sömürücü sınıflarca ırkçılık ve şovenizmle zehirlenen Türk ve Yunan halklarının kardeşliği uğrunda bir hareket geliştirmek için engin olanaklara sahip olduğumuza inanıyoruz.

"Komitemizin asıl çalışması ülkemize iltica eden Türkiyeli savaşçıların Evren cuntasına teslim edilmesi sorunu gündeme geldiği zaman başladı.

"Komitemiz geniş çaplı bir kampanya yürüterek, sınırdışı edilmeleri durdurmayı başardı. Sınırdışı edilmelerin durdurulduğu Mayıs ayından bu yana 130 Türk ve Kürt siyasi mültecisi ülkemize ulaştı. Fakat, Yeni Demokrasi hükümeti tarafından Evren'in cellatlarına teslim edilen Türk ve Kürt savaşçılarının sayısı hâlâ bilinmiyor. Bütün bildiğimiz, darbenin yapıldığı 12 Eylül 1980'den, sorunun gündeme geldiği Mayıs ayına kadar Yunanistan'a iltica etmek isteyenlerin hepsinin Evren'e geri verildiğidir."

Türkiye halkının kara gününde Ege'nin ötesinden gelen uluslararası dayanışma unutulmayacaktır.

Barış savaşımını dünya devrimine bağlayalım

SBKP'nın 26. Kongresi bilindiği gibi "yaşasın barış, yaşasın komünizm"sloganı altında toplandı. İlk önce şunu belirtelim ki, 26. Kongre'nin Sovyet halkına ve tüm dünya halklarına yeni başarılar getirmesi en büyük arzumuzdur. Biz, bu yazımızda, yoldaşça eleştiri hakkımıza sığınarak Kongre Raporu'nun bazı yönleri üzerinde duracağız.

Önce barış sorunundan başlayalım.

"Her parti işçilere sistemli olarak göstermelidir ki, kapitalizmi devrimle yıkmadan ne uluslararası arabuluculuk mahkemeleri, ne silah indirimi için görüşmeler, ne Birleşmiş Milletler'in demokratik yeniden örgütlenmesi insanlığı yeni emperyalist savaşlardan kurtaramaz." (Lenin.)

Bu, her komünistin ve komünist partisinin, barış sorununa yaklaşımının özünü oluşturur. Bu kızıl şeriti gözden kaçıran bir kimse, ne yaparsa yapsın son çözümlemede gerçekte barış savaşımını kısırlaştırıyor demektir.

Lenin'in sözlerinden, uluslararası görüşmelerin, silahlanma yarışına karşı çabaların önemsiz olduğu anlamı çıkmaz. Kuşkusuz bunlar yapılmalıdır ama, bunlarla yeni emperyalist savaşların önlenebileceği hayali yaratılmamalı, tam tersine bunlar boş hayallere karşı somut kanıt olarak kullanılmalıdır.

26. Kongre Raporu'nda, "bugün hiçbir halk için barışın korunmasından, en önde gelen hakkı olan yaşama hakkının sağlanmasından daha önemli bir sorun yoktur" deniyor.

Bütün dünya halkları barış içinde, kardeşçe yaşamak isterler. Komünistler, tüm insanlığın bu kutsal, demokratik istemi için her zaman savaş vermek zorundadırlar. Ancak önemli olan, dünya barışının nasıl korunacağını, nasıl yaşatılacağını, haklı ve kalıcı barışa nasıl erişileceğini dünya halklarına doğru kavratmaktır.

Eşitsiz gelişme, kapitalizmin her barışcıl dönemini aynı zamanda yeni paylaşımların "zorunlu" olduğu bir noktaya vardırır. Emperyalizm dünyada ağırlıkta oldukça barış dönemi savaşa hazırlık dönemidir. Koşullar ne denli değişirse değişsin, çağ değişmedikçe, sosyalizm çağı açılmadıkça bu gerçek değişmeyecektir.

O zaman dünyada emperyalizm üstünlüğünü koruduk-ça savaş tehlikesi de varlığını koruyacaktır. Emperyalizm (bugünkü gibi) ulusal kurtuluş hareketlerini kanla boğmaya, devrimini yapmış ülkeleri geri döndürmeye çalışacaktır. Sosyalist sistemi yoketmek için her zaman savaş yolunu seçmeye hazır olacaktır.

Emperyalizmin savaş tehdidini kırmanın, dünya barışını sağlamanın tek yolu vardır. Bu yolu da Lenin göstermiştir: "Kapitalizmi yıkmak".

Kapitalizmi yıkmak, yani dünya devrimini gerçekleştirmek. Bu da devrimci merkezin nitel ve nicel olarak güçlenmesi, somut olarak Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri, emperyalist sistemin zayıf halkalarında gerçekleşen devrimlerle yeni ülkelerin sosyalist topluluğa katılmaları demektir.

Böylece dünya proletarya diktatörlüğünün kurulması ve sosyalist sistemin her alanda emperyalizmi geçmesiyle dünya barışının kalıcılığı da olanaklı hale gelir.

Yine Kongre Raporu'nda şöyle deniyor:

"Yeni toplumsal sisteme silahlı savaş yoluyla da, barışçıl yolla da geçildiği olmuştur."

"Komünistlerin, emperyalizmin saldırgan politikasına karşı, halklar için nükleer felaket tehdidi taşıyan silahlanma yarışına karşı, barış uğruna kararlı mücadeleleri, dünya komünist hareketinin otoritesinin artmasında ve birliğinin daha da güçlenmesinde en yüce birleştirici ilke, en güçlü etken olacaktır."

Bu söylenenlere katılmamız mümkün değildir. Burada söylenenlerin mantığına göre, neredeyse devrime gerek kalmayacak, enternasyonalizm ise çoktan barış "ilkesi" temelinde birliğe indirgenmiştir.

Kongre Raporu faşist diktatörlük altında mücadele veren komünistlerle dayanışma içerisindeyiz diyor:

"Faşist diktatörlüklerin demir parmaklıkları arkasında acı çeken, polis baskılarına maruz kalan, ağır bir yeraltı mücadelesi veren komünist kardeşlerimizle dayanışma içerisindeyiz. Farklı muamele gören sade inançları ve işçi sınıfı partisine bağlı olmaları yüzünden yurttaşlık haklarından, siyasi haklarından yoksun kalanlarla dayanışma içindeyiz.

"Komünistlere, halkın davası uğrunda cesurca mücadele edenlere şeref ve şan!"

Yine aynı Rapor'da şöyle söyleniyor:

"Maceracılık, kendi dar ve çıkarcı amaçları için insanlığın yaşamsal çıkarlarını tehlikeye atma hazırlığı — emperyalizmin en saldırgan çevrelerinin politikasında — işte bunlar en açık şekilde ortaya çıkıyor. Halkların haklarına ve emellerine karşı tam anlamıyla saygısızlık gösteren bu çevreler halk kitlelerinin kurtuluş mücadelesini 'terörizm' olarak göstermeye çalışıyorlar."

SBKP'nin faşist diktatörlük altında savaşan komünistlerle dayanışma duygularının içtenliğinden kuşkumuz yoktur ancak Türkiye konusundaki tutum bizce bir çelişki taşımaktadır. Türkiye'deki faşist cunta bazı Sovyet basın organlarında "sağ ve sol terörizm"e karşı, ılımlı olarak nitelendi. Böylece Türkiye'de halk kitlelerinin devrimci mücadelesi "terörizm" olarak gösterilmiş oldu. Bu durumda faşist diktatörlük altında savaşan komünistlerle dayanışma gücünden yitiriyor.

Ayrıca Sovyet basınında ve öteki sosyalist ülkelerin basınında 12 Eylül faşist cuntasının "sağa da sola da karşı ılımlı cunta" olarak değerlendirilmesi, onun yerli ve yabancı finans-kapitalin çıkarlarını yansıtan, faşist niteliğinin gözlerden gizlenmesi her açıdan yanlıştır. Sovyet halkına ve dünya işçi sınıfına yanlış bilinç verir.

Bu tutumun, Türkiye devrim hareketine zarar vermesi, cuntaya karşı enternasyonal bir direnişin gelişmesini engellemesi, anti-Sovyetizmi dolu dizgin azdırması yanında çok daha ağır sonuçları olacaktır. Bu tutumun dünya devrim hareketine ve Sovyetler Birliği'ne kazandırdığı birşey yoktur. Faşist cunta karşısında alınan tutum genelin çıkarıyla uyumsuzdur. Ne Türkiye işçilerinin ve komünistlerinin, ne Sovyetler Birliği'nin, ne dünya devriminin herhangi bir gerçek çıkarını yansıtmamaktadır.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve dünya devrimi!

Tufan Çelikkol
Manisa

Haklarımızı devrimle alacağız

Faşist cunta geldiği günden bu yana işçi sınıfına var gücüyle saldırıyor. Bu saldırılardan birkaç örnek vermek istiyoruz. Örneklerimizi işyerimizden vereceğiz.

İşyerimizin salonu olmadığı gibi tuvalet koridorlarında dahi sigara içmek yasaktır. Sigara içen bir işçi işveren ya da vekili tarafından görüldüğünde tüm primi kesilecektir. Aynı işçi ikinci kez yakalanırsa doğrudan disipline verilecektir.

İşyerimiz on dönümlük bir alanı kapsamaktadır. Havalandırma sistemimiz yoktur. Yaz mevsiminde bazı işçilerin sıcaktan sık sık burunları kanıyor. Bazıları ise baygınlık geçiriyor.

İşyerimizde doktor yoktur. Ecza dolaplarında ilaç bulunamıyor. Ambulans yoktur. İşe gelip gitmek için servisimiz de yoktur.

İkinci bir nokta, sarı sendika patronları ile faşist patron arasında yapılmış olan sözleşmede, işçinin iş güvenliğiyle ilgili hiçbir şey yoktur. Sözleşme maddelerinde yer alan bazı haklar da uygulanmamaktadır. Örneğin, "işçi veya yakını öldüğü zaman cenaze törenine katılmak için 15 kişiye kadar birer gün ücretli izin verilecektir" hükmü uygulanmamaktadır. Ücretsiz izin verilmektedir.

Patronlar Sosyal Sigortalar Kurumu ile anlaşarak hasta olan işçileri doktorlara tedavi ettirmeden reçeteler yazmakta ve ilaç verm 'tedirler. Hiçbir işçi meslek hastalığından rapor alamamaktadır. Çalışamayacak denli hasta olsa bile tekrar işe gönderilmektedir.

Cuntacı generaller ile sarı sendika patronları, şimdi de işçiyle alay eder gibi işçi sağlığı ve iş güvenliği seminerleri yapıyorlar. Fakat bu seminerlere sarı sendika patronları ve alt kademedeki uşaklarından başka kimse katılmıyor.

Basın ve burjuvazinin sözcüleri ballandıra ballandıra, ekonomik durumun iyiye gittiğini anlatıyorlar. Halkımızın gözü kör değildir. Hammadde yetersizliğinden dokuma tezgahları çalışmıyor. İşveren sene izni almasına bir ay kalan işçilerin bile listesini hazırlayıp zorunlu izne çıkarmaktadır. Kış, koşulları daha da ağırlaştırdı. Fişle alınan kömür sırayla verildiği için bir kış boyunca ancak 500 kilo kömür alabiliyorsun. Kasım ayında yatırdığın kömür fişine Nisan'ın sonunda sıra geliyor. Fişsiz kömür almak zaten olanaksız. Çünkü bir işçinin aldığı maaş ortalama 18 bin liradır. Ortalama bir aylık mutfak gideri de hemen hemen aynı tutardadır. Bunun içinde yiyecek ve yakacak gideri yoktur. Kaldı ki enflasyon her geçen gün durumumuzu daha da kötüleştiriyor.

Bunalımın kalıcı olduğunu halkımız da görüyor. Faşist cuntanın baskısına karşın, ileri adımlar atmaya hazırlanıyor. Biz işçilere ve halkımıza, bizi aydınlığa götürecek yolun Leninci yol olduğunu kavratmalıyız. İşçi sınıfının bir bütün olarak, örgütlü bir mücadele vermesinin gerekliliğini anlatmalıyız.

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Basma, Manisa

İltica kalıcı çözüm değildir

Son yıllarda Türkiye'den Avrupa'ya, özellikle Almanya'ya bir akın oldu. Pekçok kişi iltica istiyor. Nedenler araştırıldığında, ağırlıkla ekonomik olduğu görülüyor. Türkiye'nin ağır ekonomik şartları altında ezilen insanlar çareyi özellikle Almanya'da arıyorlar. "Almanya cenneti"nde buluyorlar. İltica isteminde bulunanlar arasında başlık parası kazanmaya gelenler, para kazanıp minübüs almaya gelenler, köyündeki ailesine bakmak, ya da tarla almak için gelenler, sırf Almanya'ya gitti desinler diye gelenler, vs. çoğunluğu oluşturuyor. Siyasal "suçlular" da öteki kesimdir.

Ekonomik nedenlerle gelenler, Türkiye devletinin gazetelerinin propagandasına ve yapmacık Almanya serüvenlerine kapılarak para kazanmak ve tekrar geri dönmek amacını taşıyorlar. Burasını görüp tanıdıktan sonra gerçeği anlıyorlar. Çalışabilirlerse bile aldıkları para kendilerine yetmiyor.

İlticalılar, çocuk parası alamıyorlar. Hasta olurlarsa işten atılıyorlar. Uygar Almanya'nın ahıra benzer evlerinde oturuyorlar ya da ilticalılar arasında "temerküz kampı" denilen Lager'lerde (kamp) oturuyorlar. Çalışmayanlar 308 marklık sosyal yardımla yaşamak zorundadırlar. Bir paket sigaranın 3 mark, bir ekmeğin 2-3 mark arası olduğu düşünülürse bu paranın ne denli az olduğu anlaşılır.

Bunlar bir yıl önceki şartlardı. Şimdi bu şartlar daha da ağırlaştı. Çalışan ilticalılar işlerinden çıkarıldılar. İşsizlik parası ödenmiyor. Nedeni bir daha iş verilmeyeceğidir. Ama bunlar daha önce çalışmışlar ve tüm vergilerini normal vatandaşlar gibi ödemişlerdir.

Verilen yardımlar 326 marka yükseltildi, 18 mark zam oldu. Karşılığında ise bir buçuk marka çalışma zorunluluğu getirildi. İsteyenin gene de çalışmama hakkı var. O zaman da 260 mark veriyorlar. Yani aslında zam yapılmadı. Bu parayı çalışsan da, çalışmasan da geri alıyorlar. Bir buçuk marka çalışırsan ortalama 3000-3500 marka malolan işçi 500 marka maloluyor. (Sosyal yardım+ ücret.)

Hastalananlar parasını alamıyor. Sigortası zaten yoktur. İş kazası olursa tazminat hakkı yoktur.

Bu gurup aynı zamanda Alman işverenlerinin can simitlerinden bir tanesidir. Patronun istediği hızda çalışmayan işçilere karşı ilticalılar koz olarak kullanılıyorlar. "Çalışmazsanız ilticalıları işe alırız" denilerek işçiler eskisinden daha hızlı çalıştırılıyorlar. Doğal olarak bantlar hızlanmış oluyor.

İlticalılar normal işlerde çalışsalar bile işçilerden ucuza maloluyorlar. Sözde Alman burjuvazisi bu yükü kaldıramıyormuş. Kazandıklarını ilticalılara bakmak için kullanıyormuş. Bu, Almanya işçi sınıfına ve halkına yutturulmaya çalışılan bir demagojidir. Gerçekte burjuvazi istese ilticalıları geri çevirebilir. Ama onları hem ucuz işgücü olarak, hem de Alman işçi sınıfının emek verimliliğini arttırmak için koz olarak kullanmak işine geliyor.

Siyasal nedenli ilticalılar oldukça az sayıdadır. Türkiyelilerin küçük bir bölümünü oluşturuyorlar. Bu guruptakiler Türkiye'de düzene karşı savaşıp 12 Eylül sonrasında ülkesinden ayrılmak zorunda kalanlardır. Burjuvazi bunu da iyi kullanıyor. İşçilerin birleşmesini, sömürüye karşı çıkmalarını önlemenin bir yolu da bu guruptaki ilticalılarla, işçilerin arasını açmaktır. İşçileri siyasal ilticalılara düşman kılmak için propaganda yapıyorlar.

İlticalılar artık şunu çok iyi biliyorlar: Çözüm Almanya'da çalışmak, ya da iltica etmek değil, düzeni yıkmak, düzeni değiştirmektir.

Bir daha iltica etmemek için düzenlerini başlarına yıkacağız!

Yaşasın komünizm!

Yıldızçoban, Hamburg

TÖB-DER yöneticilerinin basın açıklaması

Geçtiğimiz günlerde F. Almanya'daki TÖB-DER yöneticileri, Türkiye'de TÖB-DER yöneticilerinin ağır cezalara çarptırılmaları ve DİSK yöneticilerinin idam isteğiyle yargılanmalarına ilişkin olarak, bir basın açıklamasıyla cuntayı protesto ettiler. Açıklamayı aynen veriyoruz:

"Yöneticisi bulunduğumuz Türkiye öğretmenlerinin mesleki demokratik örgütü TÖB-DER 25 Aralık 1981'de, askeri cuntaya bağlı Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde alınan kararla kapatıldı. 50 yönetici arkadaşımız ağır hapis cezalarına çarptırıldılar. Aynı günlerde DİSK yöneticileri, yine cuntaya bağlı mahkemede idam talebi ile yargılanmaya başlandı.

"Zorla yönetime el koyan, bütün anayasal kuruluşları ortadan kaldıran, insan hakları ve hukukun bütün temel kurallarını çiğneyen askeri-faşist cuntanın kendisi gayrimeşru olduğu gibi, onun emirle kurulan ve emirle karar veren mahkemeleri de gayrimeşrudur. Nitekim TÖB-DER yöneticileri, bir yıl boyunca baskı ve işkence altında, her türlü savunma olanaklarından yoksun bir biçimde yargılanmışlardır. Uluslararası hukuk gözlemcilerinin de belirttiği gibi, usulüne uygun bir ceza duruşması dahi yapılmamıştır. Askeri savcılar TÖB-DER yöneticilerinin suç işlediklerini gösteren hiçbir somut delil ortaya koyamamışlardır.

"Başkent Ankara'da herkesin gözü önünde yıllar önce yapılan Genel Kurul toplantılarında, Demokratik Eğitim Kurultayı'nda yapılan konuşmalardan ötürü, TÖB-DER'i gizli örgüt olarak göstermeye çalışmışlardır. Yıllar önce açılan ve beraatle sonuçlanan davaları yeniden gündeme getirmişlerdir. TÖB-DER'in onbinlerce satılan legal yayın organlarında yayınlanan eğitim ve barış gibi genel konuları içeren yazıları suç olarak göstermişlerdir.

"24 Aralık'ta İstanbul'da başlayan DİSK davasının ilk duruşmalarında aynı oyunun tezgahlandığı açıkça görülmektedir. Anayasal düzeni silah zoruyla yıkan cunta, şimdi 'anayasal düzeni zorla değiştirmeye teşebbüsten' DİSK yöneticilerini idam cezasına çarptırmaya, DİSK'i kapatmaya hazırlanmaktadır.

"Faşist askeri cuntanın 'aşırı sağa da, aşırı sola da karşı olma' demagojisi de bugün, bütünü ile iflas etmiştir. Göstermelik bir biçimde yargılanan faşist Milliyetçi Hareket Partisi'nin şefleri bir bir serbest bırakılmaktadır. Türkiye'nin her yanında işkenceyi bir devlet politikası olarak uygulayan askeri cunta, işkence ile adam öldüren, pekçok insanı sakat bırakan işkencecibaşı Mustafa Haskırış'ı serbest bıraktıktan ve yurt dışına kaçırdıktan sonra, güya cezaya çarptırmıştır.

"Askeri faşist cunta, bütün icraatlarıyla işçi ve emekçi düşmanı olduğunu ortaya koymuştur. TÖB-DER davası ile generaller cuntası, eğitim, bilim ve öğretmen düşmanlığını kanıtlamıştır. Şimdi DİSK davası ile, sendikal hareketi yok etmeye, sendikaları fizik olarak da ortadan kaldırmaya hazırlanmaktadır.

"Askeri cunta bir avuç tekelci sermayedarın emrinde ve hizmetinde olduğunu, 45 milyon insanı karşısına aldığını, demokrasiyi boğazlayıp, insan haklarını yok ettiğini icraatıyla ortaya koymuştur. Böylece, sadece Türkiye halkları karşısında değil, dünya demokratik kamuoyunda da çoktan mahkum olan cuntacılar, tüm zorbalıklarına karşın Türkiye demokratik öğretmen hareketini ve işçi hareketini yok edemeyeceklerdir.

"Dünya demokratik kamuoyunu, sendikaları, hukuk kuruluşlarını Türkiye'deki zorba yönetime karşı mücadelede, TÖB-DER, DİSK ve Türkiye demokrasi güçleriyle aktif dayanışmaya çağırıyoruz."

"Gültekin Gazioğlu, TÖB-DER Genel Başkanı, Ayhan Kutlay, Genel Başkan Yardımcısı, Kemal Uzun, Genel Sekreter, Tekin Üstün, Genel Sekreter yardımcısı, İhsan Kapusuz, Genel Yönetim Kurulu üyesi (GYK), Aydın Yeşilyurt, GYK üyesi, Mehmet Yalçın, GYK üyesi, Ali Kemal Yaylı, GYK üyesi.

TÖB-DER'in çalışmalarını yurt dışında sürdürmesi, cuntayı Avrupa demokratik kamuoyu önünde sergilemek açısından bugün büyük önem taşımaktadır. TÖB-DER'li öğretmenlerimizle dayanışmamızı bildiririz.

Faşist saldırılara sessiz kalmayacağız

Belçika'daki Kürt İşçi ve Öğrenciler Birliği (TEKOSER) ve Demokrasi İçin Birlik Belçika Komitesi (DİB-BK) Kürt demokratlarına karşı faşist saldırıları kınayan bir bildiri yayınladılar. Bildiriyi aşağıda veriyoruz.

"Türkiye'deki faşist askeri diktatörlüğün ana saldırı hedeflerinden biri olan Türkiye Kürdistanı'nda ulusal baskı her gün biraz daha tırmandırılırken, Avrupa ülkelerinde yuvalanmış bulunan MHP' nin faşist komandoları da, Kürt demokratlarına karşı silahlı saldırıya geçtiler.

"KKDK'dan (Kürdistan Devrimci Demokrat İşçi Dernekleri) aldığımız bilgiye göre: "Bu örgütün Merkez Yönetim Kurulu üyesi Metin Gökalp, Mainz'de, 26 Kasım 1981 Perşembe günü sabah saat altıda eşiyle birlikte işe giderken, otobüs durağında Bozkurt'ların saldırısına uğramıştır. Bıçakla ağır yaralanan ve kolu kırılan Gökalp, hastaneye kaldırıldıktan sonra da Bozkurt'lar hastaneye sızarak kendisini öldürmek istemişlerdir. Gökalp halen komadadır.

"Bu olaydan bir gün sonra, 27 Kasım 1981 gecesi, Peine' de KKDK üyesi Nezir Şeker ve Halil Yıldız eve giderken 8-10 kadar Bozkurt'un saldırısına uğramışlardır. Nezir Şeker olay yerinde öldürülmüş, Halil Yıldız ise koma halinde hastaneye kaldırılmıştır.

"Peine, Papa'ya kurşun sıkan Mehmet Ali Ağca'nın uzun süre faşistlerin himâyesinde gizlendiği yerdir.

"Bu kanlı olayların, Frankfurt'ta, Kürdistanlı işçilerin Türkiye Kürdistanı'ndaki faşist baskılara karşı açlık grevi yürüttükleri bir sıraya rastlaması, Bozkurt çetelerinin Kürt demokratlarını sindirmek amacıyla gemi azıya aldıklarını göstermektedir.

"Bu siyasal cinayetleri işleyenler, Avrupa'daki Türk faşistlerini bir araya toplayan Türk Federasyon'un üyesidirler. Daha önce de Kürt ve Türk demokratlarına sürekli saldırılarda bulunmuşlar, cinayetler işlemişlerdir.

"Türkiye'den kaçmış faşist katilleri koruyan Türk Federasyon, cunta şefi Evren'in 'içerdeki düşmanları yok ettik, şimdi sıra dışardakilerde' diye kendilerine yeşil ışık yakmasından sonra yeniden gemi azıya almıştır.

"Belçika'nın dört bir yanında yuvalanmış bulunan Türk Federasyon'a bağlı Bozkurt çetelerinin de yakında inlerinden çıkması şaşırtıcı olmayacaktır.

"Belçika'daki Türkiyeli ve Türkiye Kürdistanlı demokratlar olarak, bu faşist saldırıları şiddetle protesto ediyor, KKDK ile ve Kürdistan'daki baskılara dikkati çekmek için açlık grevi sürdüren Kürdistanlı işçilerle dayanışmamızı dile getiriyoruz."

Görüldüğü gibi Türkiye'deki faşist generaller cuntasının Almanya'daki uzantıları cuntadan da aldıkları destekle azgınlaşıyorlar. Amaçları yurt dışında faşist cuntaya karşı elbirliğiyle yükseltilen güçlü savaşımı boğarak yabancı kamuoyunda yaratılan demokratik tepkinin büyümesini önlemektir. Komünistlere, devrimcilere, demokratlara saldırarak sonuç alabileceklerini umuyorlar. Yanılıyorlar.

Bu saldırıları boşa çıkartmak tüm devrimcilerin ortak görevidir.